

Mykietyn Paweł (ur. 1971)

Trip-hop, smsy, śpiew rockowy, rapowanie, [mikrotony](#), symfonia, fenomenalne nowe efekty wykorzystujące głos czy klasyczne instrumenty... to, wśród wielu innych elementów, tworzywo jego muzyki

Paweł Mykietyn, urodzony w Oławie 20 maja 1971 roku, ukończył studia kompozytorskie pod kierunkiem Włodzimierza Kotońskiego na warszawskiej Akademii Muzycznej w 1997 roku, równolegle studiując grę na [klarnecie](#) u innego wybitnego muzyka i pedagoga —Ludwika Kurkiewicza. W wieku 22 lat zadebiutował na Festiwalu Warszawska Jesień utworem *La Strada*. W 1995 roku jego kompozycja *3 for 13* otrzymała pierwszą lokatę w kategorii kompozytorów do lat trzydziestu na Międzynarodowej Trybunie Kompozytorów UNESCO w Paryżu, a w 1996 roku jego *Epifora* zdobyła pierwszą lokatę w kategorii młodych kompozytorów na IV Międzynarodowej Trybunie [Muzyki Elektroakustycznej](#) w Amsterdamie. W styczniu 2000 r. otrzymał Paszport Polityki. W tym samym czasie jego kompozycja *3 for 13* była prezentowana na Midem Classique w Cannes.

Paweł Mykietyn jest najbardziej cenionym kompozytorem średniego pokolenia. Jego utwory powstają na zamówienia Festiwalu Warszawska Jesień, Narodowego instytutu Audiowizualnego, Teatru Wielkiego Opery Narodowej, dla zespołów Belcea Quartet, de Erepijs, Icebreaker i Kronos Quartet. Są wykonywane przez wybitnych solistów (Elżbieta Chojnacka, Ewa Pobłocka, Jerzy Artysz, Andrzej Bauer, Maciej Grzybowski, Jacek Laszczkowski, Jadwiga Rappé) i dyrygentów, jak m. in. Jean-Paul Dessy, Jacek Kasprzyk, Jerzy Maksymiuk, Diego Masson, Wojciech Michniewski, Marek Moś.

Paweł Mykietyn od wielu lat komponuje też muzykę teatralną, a jego muzyka filmowa (m.in. do *Essential Killing* Jerzego Skolimowskiego), jest często nagradzana prestiżowymi wyróżnieniami (m.in. dwukrotnie Polską Nagrodą Filmową Orły i czterokrotnie na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni). Od 1997 roku tworzy muzykę do większości przedstawień teatralnych reżyserowanych przez Krzysztofa Warlikowskiego. Współpracował także m.in. z Piotrem Cieślakiem, Grzegorzem Jarzyną i Andrzejem Woronem. Jest autorem muzyki do filmów *Egoiści* Mariusza Trelińskiego, *Ono* i *33 sceny z życia* Małgorzaty Szumowskiej, *Tatarak* Andrzeja Wajdy oraz szeregu innych filmów. Pod koniec kwietnia 2012

roku został wybrany Kompozytorem Roku w ramach nagród Fryderyki, przyznawanych przez polskie środowisko muzyczne.

Paweł Mykietyn, ...choć doleciał Dedal...

Jako solista i kameralista, głównie z założonym przez siebie zespołem Nonstrom (w jego skład, poza Mykietynem grającym na klarnecie, wchodził: pianista Maciej Grzybowski, wiolonczelistka Justyna Rekić-Raubo oraz puzonista Tomasz Świątczyński), specjalizującym się w [muzyce współczesnej](#), dokonał wielu nagrań, wykonań i prawykonań nowych utworów. Od 2008 roku jest dyrektorem muzycznym [Nowego Teatru w Warszawie](#).

W ostatnich latach, od momentu, w którym wypracował technikę opartą na [mikrotonach](#), jego muzyka nabrała jeszcze silniej zindywidualizowanego, pogłębionego i nowatorskiego charakteru, a kolejne utwory potwierdzają diagnozę postawioną jeszcze w 1999 roku przez Andrzeja Chłopeckiego, który określił go wówczas jako nową gwiazdę muzyki polskiej.

Większość utworów Pawła Mykietyna ukazała się na płytach Narodowego Instytutu Audiowizualnego. *Kwartet smyczkowy* (2006 r.), w którym świat dźwiękowości mikrotonowej, zabarwiony dodatkowo specyficznie szklistą, ostrą a zarazem delikatną aurą flażoletową, przenika się ze światem tradycji, ukazał się na płycie *Kwartety polskie* w wykonaniu Kronos Quartet, obok kwartetów [Witolda Lutosławskiego](#), [Henryka Mikołaja Góreckiego](#) i [Krzysztofa Pendereckiego](#).

Na płycie *Speechless Song* zawarte są utwory Mykietyna, które odzwierciedlają jego kompozytorską ewolucję — każdy z nich jest zupełnie odmienny od pozostałych i każdy z nich to arcydzieło: od postmodernistycznego *3 for 13* na trzynastu wykonawców (1994 r.), przez genialne *Sonety Shakespeare'a* na sopran męski i fortepian (2000 r.) w wykonaniu Jacka Laszczkowskiego, *Ładnienie* na baryton i [klawesyn](#) w stroju mikrotonowym i zespół smyczkowy (2004 r.) we wstrząsającej interpretacji barytona Jerzego Artysza i klawesynistki Violi Łabanow oraz Kwartetu Dafô, po mikrotonową *Sonatę* na [wiolonczelę](#) solo (2006 r.) graną przez Andrzeja Bauera, któremu utwór jest dedykowany. Płyta ta otrzymała nagrodę Fryderyk w kategorii Najwybitniejsze nagranie muzyki polskiej w roku 2009.

Jak napisał Marcin Gmys w książeczce towarzyszącej płycie: — Każdy, kto choć raz da się tej muzyce uwieść, będzie jej potrzebował do życia już zawsze. Jak powietrza. Jak wody.

Inne utwory Pawła Mykietyna, to między innymi: *...choć doleciał Dedal...* na [klarnet](#), [wiolonczelę](#) i [fortepian](#) (1990 r.), *La strada* na trzy instrumenty (1991 r.), *Cztery preludia* na fortepian (1992 r.), *U Radka* na klarnet, [puzon](#), wiolonczelę i fortepian (1993 r.), *Sonatina für Alina* na [saksofon](#) altowy i [taśmę](#) (1994 r.), *Eine kleine Herbstmusik* na 11 instrumentów (1995 r.), *Ignorant i Szaleniec* — [opera](#) kameralna według tekstu Thomasa Bernharda (2001 r.), *Klave* na klawesyn w stroju mikrotonowym i orkiestrę kameralną (2004 r.), *II Symfonia* (2007 r.), *III Symfonia* na głos i orkiestrę (2011 r.).

II Symfonia powstała w 2007 roku na zamówienie Związku Kompozytorów Polskich w ramach programu Znaki czasu polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zamówienie związane było z obchodami 60-lecia istnienia Związku Kompozytorów Polskich. Prawykonywanie utworu odbyło się 21 września 2007 roku na koncercie, inaugurującym 50. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień. Grała Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dykcją Reinberta de Leeuwa. Nagranie z tego koncertu zostało przedstawione podczas przesłuchań Międzynarodowej Trybuny Kompozytorów w Dublinie (8-13 czerwca 2008 r.). Utwór znalazł się na liście najwyżej punktowanych kompozycji Trybuny i otrzymał miano utworu rekomendowanego w kategorii ogólnej.

O *II Symfonii* Andrzej Chłopecki pisał — Zaczyna się, jak horror, najniższymi dźwiękami [tuby](#), ogłaszającymi trzęsienie ziemi. Po pięciu minutach wznosi się w wszechogarniającą kulminację. Potem mamy komplikacje, scalane barwą organów Hammonda, niosącą brzmienie orkiestry symfonicznej w przestrzeń muzyki niemal elektronicznej.

Sam kompozytor tak opisał koncepcję [Symfonii](#): — Myśląc o budowie utworu, początkowo wyobrażałem sobie formę z dwiema kulminacjami i wygaśnięciem z zachowaniem zasady złotej proporcji. Wyobrażałem też sobie kształt wstęgi Möbiusa jako uprzestrzennionego wariantu tej figury (cytat z artykułu Andrzeja Chłopeckiego, [Pawła Mykietyna Opus czyli II Symfonia](#), „Ruch Muzyczny” 2008 nr 17/18).

W czerwcu 2008 roku za *II Symfonię* kompozytor otrzymał jako pierwszy [Nagrodę Mediów Publicznych Opus](#) w dziedzinie muzyki poważnej. Jury jednogłośnie wyłoniło zwycięzcę, określając kompozycję Mykietyna jako dzieło będące godną kontynuacją dzieł [Witolda Lutosławskiego](#) i otwierające polską muzykę na XXI w. W tym samym roku, na [festiwalu Wratislavia Cantans](#) odbyła się premiera *Pasji według św. Marka*.

Paweł Mykietyn, *Pasja wg św. Marka*

III Symfonia na alt i orkiestrę do słów Mateusza Kościukiewicza zaczerpniętych z smsów to właśnie utwór, w którym obok mikrotonów pojawiają się i techniki i rytmy trip-hopowe, elementy rapu z tradycyjną techniką wokalną. Została zamówiona przez Narodowy Instytut Audiowizualny na otwarcie Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej, a wykonana po raz pierwszy 1 lipca 2011 roku w Sali Filharmonii Narodowej. Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej dyrygował Reinbert de Leeuw, śpiewała Jadwiga Rappé. Wywiad z kompozytorem na temat tego utworu można przeczytać na stronie dwutygodnika.com.

— Rozkręcone przez Pawła Mykietyna w jego *II Symfonii* czasy, proporcje, relacje składają się na jakieś niezwykle uniwersum, którego nie sposób, ot tak, jednym zamachem opisać — pisał Andrzej Chłopecki. Polecamy [Meandry Pawła Mykietyna](#), tekst w Dwutygodniku.com.

dr Katarzyna Naliwajek-Mazurek

Ciekawostki

Komponować zaczął wcześniej, gdy tylko pojawił się w jego domu instrument (było to [pianino](#) zakupione przez rodziców dla siostry), toteż gdy rozpoczął naukę w szkole muzycznej — późno, bo dopiero w wieku 14 lat, był zdziwiony widząc, że zajmowanie się muzyką nie dla wszystkich jest równoznaczne z komponowaniem...

Więcej, m.in. o tym, jak zostaje się kompozytorem, przeczytaj w wywiadzie z Pawłem Mykietynem na stronie [Polskiego Wydawnictwa Muzycznego](#).

Do posłuchania:

- *Pasja wg św. Marka* ([cz. 1](#), [cz. 2](#), [cz. 3](#), [cz. 4](#), [cz. 5](#))
- [...Choć doleciał Dedal...](#)
- [3 for 13](#)
- [koncert Pawła Mykietyna podczas festiwalu Sacrum Profanum 2012](#)
- [reportaż z prób do Wax Music Pawła Mykietyna](#)
- [rozmowa z Markiem Mosiem o III Symfonii Pawła Mykietyna](#)
- [wywiad z Jadwigą Rappé o III Symfonii Pawła Mykietyna](#)
- [rozmowa Tomasza Cyza z Pawłem Mykietynem](#)